

<p><span style="font-size: 9pt; font-family:

'Helvetica','sans-serif';">Pitanje: Nastavnica sam vjeronauke. Ve? od prvog dana anga?mana na ovom poslu u dilemi sam da li da u?enicima ka?em da ne ustaju kad ja ulazim u razred. Jo? uvijek me mu?i ovaj problem. Molim Vas da mi pomognete da donesem ispravnu odluku.</p> <p style="margin-bottom: 0.0001pt; line-height: normal;" align="justify"> Odgovor: ?to se ti?e tog problema ?ini mi se da se s njim suo?avaju, uglavnom, svi u?itelji, nastavnici, profesori, nadre?eni i podre?eni, a koji ?ele da prakti?no primjenjuju i ?ive islam. Svima njima, u tom pogledu, mogu kazati da literarna zna?enja vjerodostojnih hadisa upu?uju da kolektivno ustajanje na noge nekome, u islamu, je poku?eno (mekruh) ili pak strogo zabranjeno (haram). Poku?eno je, ukoliko ustajanje u sebi ne sadr?i vid obo?avanja, a ukoliko u sebi sadr?i to svojstvo onda je takvo ustajanje najstro?ije zabranjeno (haram). Jedan od hadisa koji tretiraju to pitanje prenosi Enes r.a. u kome ka?e da ashabima niko (od ljudi) nije bio dra?i od Allahovog Poslanika a.s., ali mu oni nisu ustajali na noge kad bi ga vidjeli po?to su znali da on to mrzi. (Ahmed u Musnedu, Baqi musned el-muksirin; Tirmizi, Sunen, Kitabul-edeb, i rekao za njega da je hasen-sahih-garib.)</p>

<p style="margin-bottom: 0.0001pt; line-height: normal;" align="justify"> U hadisu, koji prenosi Muavija r.a., Vjerovjesnik a.s. je rekao: ?Ko voli da ljudi pred njim stoje na nogama neka zauzme svoje mjesto u vatri.? (Ahmed u Musnedu, Musnedu?-?amijjin; Ebu Davud, Sunen, Kitabul-edeb; Tirmizi, Sunen, Kitabul-edeb, i rekao da je hasen.) Ebu Davud bilje?i hadis od Ebu Umame r.a., a u ?ijem senedu ima slabosti, da im je do?ao Allahov Poslanik a.s. oslanjaju?i se na ?tap i oni su ustali pred njim. ?Nemojte ustajati kao ?to ustaju stranci veli?aju?i i slave?i jedni druge.? (Ebu Davud, Sunen, Kitabul-edeb.) Iz navedenih hadisa razumijemo da ustajanje u kome postoji veli?anje, slavljenje i obo?avanje nije dozvoljeno. To zna?i da ukoliko ustajanje pred nekim ne sadr?i u sebi ne?to od toga onda je ono dozvoljeno. Zbog toga je islamska ulema rekla da je dozvoljeno ustati pred osobom kad se vrati s puta, ili kad je bila du?e odsutna, kao ?to je dozvoljeno sa njom se rukovati i zagrliti je, ukoliko je to u osnovi dozvoljeno. Isto tako dozvoljeno je da dijete ustane pred svojim roditeljem i da svome roditelju na taj na?in iska?e svoje po?tovanje i brigu.</p> <p style="margin-bottom: 0.0001pt; line-height: normal;" align="justify"> Tako?er, roditelj mo?e ustati pred svojim djetetom ukoliko dijete to zaslu?uje. Ovo ustajanje, koje je ?erijatski dozvoljeno, je u svrhu izra?avanja po?tivanja i radi rukovanja. Od Ai?e r.a. se prenosi da bi Fatima r.a., kada bi kod nje u?ao Vjerovjesnik a.s., ustala, uzela ga za ruku, poljubila ga i dala mu da sjedne na njeno mjesto, a kada bi ona u?la kod njega Vjerovjesnik a.s. bi ustao, uzeo je za ruku, poljubio je i dao joj da sjedne na njegovo mjesto.? (Tirmizi, Sunen, Kitabul-menaqib; Ebu Davud, Sunen, Kitabul-edeb.) Kab b. Malik prenosi hadis zabilje?en u sahihima Buharije

(Kitabul-megazi) i Muslima (Kitabut-tevbe) da kada je u?ao u d?amiju, nakon ?to mu je Objavom opro?teno, Talha b. Ubejdullah je ustao, tr?e?i mu pri?ao, s njim se rukovao i ?estitao mu oprost koji mu je do?ao od Allaha d?.?. Sve to je posmatrao Allahov Poslanik a.s. i nije negativno reagovao.

<p style="margin-bottom: 0.0001pt; line-height: normal;" align="justify">Kada je Sad b. Muaz do?ao da presudi u slu?aju plemena Benu Qurejza Alejhisselam je rekao ashabima: ?Ustanite va?em vo?!? On im je to naredio kako bi mu pomogli da si?e sa jahalice i sa njim se poselamili. (Buhari, Sahih, Kitabul-d?ihadi ves-sijer, Muslim, Sahih, Kitabul-d?ihadi ves-sijer.) Imaju?i u vidu da kolektivno ustajanje pred nekim, ne u svrhu da se s tom osobom rukuje i tome sli?no, prelazi granicu izra?avanja po?tivanja i prelazi u veli?anje, a ponekad u sebi sadr?i i elemente obo?avanja, musliman i muslimanka s tim ne smiju biti zadovoljni, ne smiju to ?eljeti i moraju protiv toga reagovati na na?in za koji se nadaju da ?e donijeti pozitivne rezultate, a u skladu sa pravilima o suprostavljanju i borbi protiv onoga ?to je poku?eno i grijeh. Nadam se da ?e intelektualci, koji prakticiraju islam, i u tom pogledu uzeti Poslanika a.s. za svoga uzora i na taj na?in presje?i put koji mo?e odvesti u obo?avanje nekoga drugog mimo Allaha d?.?. i odvesti u veli?anje i iskazivanje nekome drugom po?asti koja pripada samo Njemu. Na?oj nastavnici preporu?ujem da ?acima objasni islamski stav po ovom pitanju, nagla?avaju?i druge vidove po?tivanja koji mla?i trebaju da izra?avaju prema starijima, te da im uka?e da ona ne ?eli da oni pred njom kolektivno ustaju.

<p style="margin-bottom: 0.0001pt; line-height: normal;">Na pitanje odgovorio: Dr. ?ukrija Rami?</p>